

LAB2 - METODA NAJMNIEJSZYCH KWADRATÓW

Gosztyła Mikołaj, Smółka Antoni

Zadanie 1

Celem zadania jest zastosowanie metody najmniejszych kwadratów do predykcji, czy nowotwór jest złośliwy (ang. malignant) czy łagodny (ang. benign). Nowotwory złośliwe i łagodne mają różne charakterystyki wzrostu. Istotne cechy to m. in. promień i tekstura. Charakterystyki te wyznaczane są poprzez diagnostykę obrazową i biopsje.

Do rozwiązania problemu wykorzystamy bibliotekę pandas, typ DataFrame oraz dwa zbiory danych:

- *breast-cancer-train.dat*
- *breast-cancer-validate.dat*

Nazwy kolumn znajdują się w pliku *breast-cancer.labels*. Pierwsza kolumna to identyfikator pacjenta *patient ID*. Dla każdego pacjenta wartość w kolumnie *Malignant/Benign* wskazuje klasę, tj. czy jego nowotwór jest złośliwy czy łagodny. Pozostałe 30 kolumn zawiera cechy, tj. charakterystyki nowotworu.

1. Otwórz zbiory *breast-cancer-train.dat* i *breast-cancer-validate.dat* używając funkcji *pd.io.parsers.read_csv* z biblioteki pandas.
2. Stwórz histogram i wykres wybranej kolumny danych przy pomocy funkcji *hist* oraz *plot*. Pamiętaj o podpisaniu osi i wykresów.
3. Stwórz reprezentacje danych zawartych w obu zbiorach dla liniowej i kwadratowej metody najmniejszych kwadratów (łącznie 4 macierze). Dla reprezentacji kwadratowej użyj tylko podzbioru dostępnych danych, tj. danych z kolumn *radius (mean)*, *perimeter (mean)*, *area (mean)*, *symmetry (mean)*.
4. Stwórz wektor *b* dla obu zbiorów (tablicę numpy 1D-array o rozmiarze identycznym jak rozmiar kolumny *Malignant/Benign* odpowiedniego zbioru danych). Elementy wektora *b* to 1 jeśli nowotwór jest złośliwy, -1 w przeciwnym wypadku. Funkcja *np.where* umożliwi zwięzłe zakodowanie wektora *b*.
5. Znajdź wagi dla liniowej oraz kwadratowej reprezentacji najmniejszych kwadratów przy pomocy macierzy *A* zbudowanych na podstawie zbioru *breast-cancer-train.dat*.

Potrzebny będzie także wektor b zbudowany na podstawie zbioru breast-cancer-train.dat.

Uwaga. Problem najmniejszych kwadratów należy rozwiązać stosując równanie normalne (tj. nie używając funkcji `scipy.linalg.lstsq`). Rozwiązując równanie normalne należy użyć funkcji `solve`, unikając obliczania odwrotności macierzy funkcją `scipy.linalg.pinv`.

7. Oblicz współczynniki uwarunkowania macierzy, $cond(A^T A)$, dla liniowej i kwadratowej metody najmniejszych kwadratów.
8. Sprawdź jak dobrze otrzymane wagi przewidują typ nowotworu (łagodny czy złośliwy). W tym celu pomnóż liniową reprezentację zbioru breast-cancer-validate.dat oraz wyliczony wektor wag dla reprezentacji liniowej. Następnie powtórz odpowiednie mnożenie dla reprezentacji kwadratowej. Zarówno dla reprezentacji liniowej jak i kwadratowej otrzymamy wektor p . Zakładamy, że jeśli $p[i] > 0$, to i -ta osoba (prawdopodobnie) ma nowotwór złośliwy. Jeśli $p[i] \leq 0$ to i -ta osoba (prawdopodobnie) ma nowotwór łagodny. Porównaj wektory p dla reprezentacji liniowej i kwadratowej z wektorem b (użyj reguł $p[i] > 0$ oraz $p[i] \leq 0$). Oblicz liczbę fałszywie dodatnich (ang. false-positives) oraz fałszywie ujemnych (ang. false-negatives) przypadków dla obu reprezentacji. Przypadek fałszywie dodatni zachodzi, kiedy model przewiduje nowotwór złośliwy, gdy w rzeczywistości nowotwór był łagodny. Przypadek fałszywie ujemny zachodzi, kiedy model przewiduje nowotwór łagodny, gdy w rzeczywistości nowotwór był złośliwy.

```
In [1]: import pandas as pd
import matplotlib.pyplot as plt
import numpy as np
```

```
In [2]: with open("breast-cancer.labels", "r") as file:
        columnNames = file.read().splitlines()

train_data = pd.io.parsers.read_csv("./breast-cancer-train.dat", names=columnNames)
validate_data = pd.io.parsers.read_csv("./breast-cancer-validate.dat", names=columnNames)
train_data.head()
```

```
Out[2]:
```

	patient ID	Malignant/Benign	radius (mean)	texture (mean)	perimeter (mean)	area (mean)	smoothness (mean)	coi
0	842302	M	17.99	10.38	122.80	1001.0	0.11840	
1	842517	M	20.57	17.77	132.90	1326.0	0.08474	
2	84300903	M	19.69	21.25	130.00	1203.0	0.10960	
3	84348301	M	11.42	20.38	77.58	386.1	0.14250	
4	84358402	M	20.29	14.34	135.10	1297.0	0.10030	

5 rows x 32 columns

```
In [3]: validate_data.head()
```

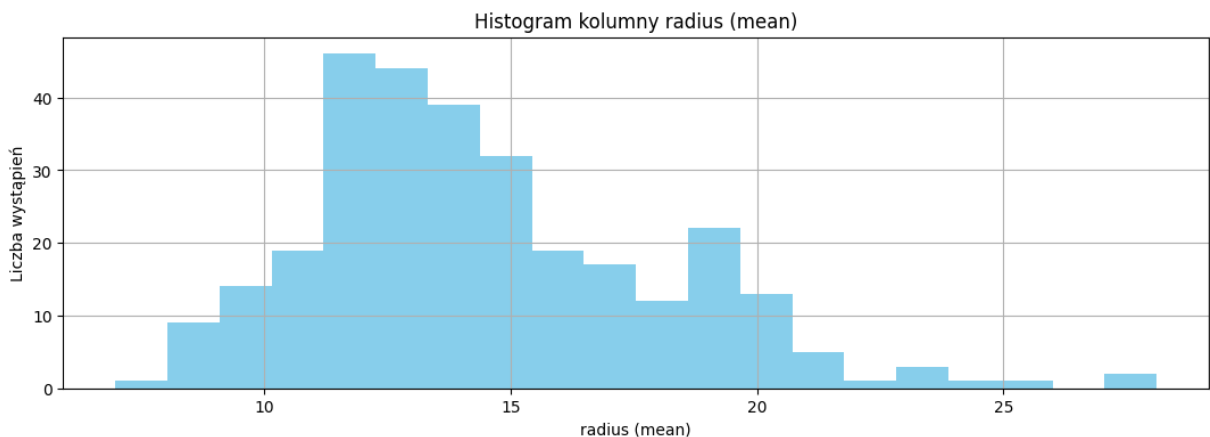
Out[3]:

	patient ID	Malignant/Benign	radius (mean)	texture (mean)	perimeter (mean)	area (mean)	smoothness (mean)	cor
0	892438	M	19.53	18.90	129.50	1217.0	0.11500	
1	892604	B	12.46	19.89	80.43	471.3	0.08451	
2	89263202	M	20.09	23.86	134.70	1247.0	0.10800	
3	892657	B	10.49	18.61	66.86	334.3	0.10680	
4	89296	B	11.46	18.16	73.59	403.1	0.08853	

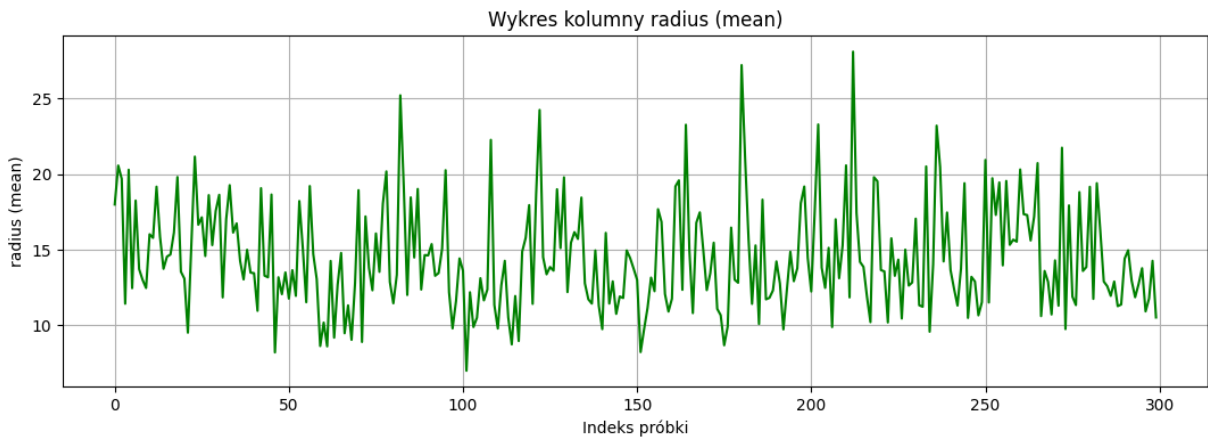
5 rows x 32 columns

```
In [4]: selected_column = 'radius (mean)'

# Tworzenie histogramu
plt.figure(figsize=(13, 4))
plt.hist(train_data[selected_column], bins=20, color='skyblue')
plt.title(f'Histogram kolumny {selected_column}')
plt.xlabel(selected_column)
plt.ylabel('Liczba wystąpień')
plt.grid(True)
plt.show()
```



```
In [5]: plt.figure(figsize=(13, 4))
plt.plot(train_data[selected_column], color='green')
plt.title(f'Wykres kolumny {selected_column}')
plt.xlabel('Indeks próbki')
plt.ylabel(selected_column)
plt.grid(True)
plt.show()
```



```
In [6]: selected_columns = ['radius (mean)', 'perimeter (mean)', 'area (mean)', 'sym
```

```
X_train_linear = train_data[selected_columns].copy()
X_train_linear = X_train_linear.to_numpy()
print(X_train_linear)
```

```
[[1.799e+01 1.228e+02 1.001e+03 2.419e-01]
 [2.057e+01 1.329e+02 1.326e+03 1.812e-01]
 [1.969e+01 1.300e+02 1.203e+03 2.069e-01]
 ...
 [1.176e+01 7.500e+01 4.311e+02 1.619e-01]
 [1.426e+01 9.122e+01 6.331e+02 1.635e-01]
 [1.051e+01 6.685e+01 3.342e+02 1.695e-01]]
```

```
In [7]: X_train_quad = train_data[selected_columns].copy()
X_train_quad = pd.DataFrame(X_train_quad)
squared_features_linear = X_train_quad ** 2
product_features_linear = np.array([X_train_quad.iloc[:, i] * X_train_quad.i
                                     for j in range(i + 1, X_train_quad.shape
X_train_quad = np.hstack((X_train_quad, squared_features_linear, product_fea
print(X_train_quad[0])
```

```
[1.799000e+01 1.228000e+02 1.001000e+03 2.419000e-01 3.236401e+02
 1.507984e+04 1.002001e+06 5.851561e-02 2.209172e+03 1.800799e+04
 4.351781e+00 1.229228e+05 2.970532e+01 2.421419e+02]
```

```
In [8]: X_validate_linear = validate_data[selected_columns].copy()
X_validate_linear = X_validate_linear.to_numpy()
print(X_validate_linear)
```

```
[[1.953e+01 1.295e+02 1.217e+03 1.792e-01]
 [1.246e+01 8.043e+01 4.713e+02 1.781e-01]
 [2.009e+01 1.347e+02 1.247e+03 2.249e-01]
 ...
 [9.423e+00 5.926e+01 2.713e+02 1.742e-01]
 [1.459e+01 9.639e+01 6.571e+02 1.454e-01]
 [1.151e+01 7.452e+01 4.035e+02 1.388e-01]]
```

```
In [9]: X_validate_quad = validate_data[selected_columns].copy()
X_validate_quad = pd.DataFrame(X_validate_quad)
squared_features_quad = X_validate_quad ** 2
product_features_quad = np.array([X_validate_quad.iloc[:, i] * X_validate_qu
                                   for j in range(i + 1, X_validate_quad.shap
```

```
X_validate_quad = np.hstack((X_validate_quad, squared_features_quad, product
print(X_validate_quad[0])
```

```
[1.953000e+01 1.295000e+02 1.217000e+03 1.792000e-01 3.814209e+02
1.677025e+04 1.481089e+06 3.211264e-02 2.529135e+03 2.376801e+04
3.499776e+00 1.576015e+05 2.320640e+01 2.180864e+02]
```

```
In [10]: #Wektory wyników
b_train = np.where(train_data['Malignant/Benign'] == 'M', 1, -1)
b_validate = np.where(validate_data['Malignant/Benign'] == 'M', 1, -1)
```

```
In [11]: w_train_linear = np.linalg.solve(X_train_linear.T @ X_train_linear, X_train_
w_train_quad = np.linalg.solve(X_train_quad.T @ X_train_quad, X_train_quad.T
```

```
In [12]: cond_linear = np.linalg.cond(X_train_linear.T @ X_train_linear)
cond_quadratic = np.linalg.cond(X_train_quad.T @ X_train_quad)

print("cond_linear: ", cond_linear, "\n cond_quadratic: ", cond_quadratic)
```

```
cond_linear: 828804275.0118532
cond_quadratic: 9.056816948763561e+17
```

```
In [13]: p_linear = X_validate_linear @ w_train_linear
false_positives_linear = np.sum((p_linear > 0) & (b_validate == -1))
false_negatives_linear = np.sum((p_linear <= 0) & (b_validate == 1))

p_quad = X_validate_quad @ w_train_quad
false_positives_quad = np.sum((p_quad > 0) & (b_validate == -1))
false_negatives_quad = np.sum((p_quad <= 0) & (b_validate == 1))

print("Model liniowy:")
print(f"Fałszywie pozytywne: {false_positives_linear}, Fałszywie negatywne:
print("Model kwadratowy:")
print(f"Fałszywie pozytywne: {false_positives_quad}, Fałszywie negatywne: {f
```

Model liniowy:

Fałszywie pozytywne: 8, Fałszywie negatywne: 7

Model kwadratowy:

Fałszywie pozytywne: 15, Fałszywie negatywne: 5

Ogólna skuteczność: Model liniowy wydaje się być bardziej zrównoważony w kontekście błędów fałszywie pozytywnych i fałszywie negatywnych, z nieznacznie niższą łączną liczbą błędów (15) w porównaniu do modelu kwadratowego (20). To sugeruje, że w tym przypadku prostszy model może lepiej generalizować dane, co jest zgodne z zasadą braku nadmiernego dopasowania (ang. overfitting).

Specyfika błędów: Model kwadratowy ma znacznie więcej fałszywie pozytywnych wyników niż model liniowy, ale mniej fałszywie negatywnych. Wskazuje to na to, że model kwadratowy ma tendencję do bycia "zbyt optymistycznym" w przewidywaniu pozytywnych klas, co może być problematyczne w zależności od konsekwencji błędnych klasyfikacji w danym zastosowaniu. W naszym przypadku (medycznym) lepiej kiedy

wyjdzie częściej pesymistyczna opcja czyli fałszywie pozytywny, bo wtedy jest lepsza szansa na szybką ingerencję.

Kompleksowość modelu: Wyniki te również sugerują, że zwiększenie złożoności modelu (przeście z liniowego do kwadratowego) nie zawsze prowadzi do lepszych wyników. Zwiększenie złożoności może prowadzić do nadmiernego dopasowania, szczególnie gdy dostępna jest ograniczona ilość danych do nauki.